

**Innlegg på møte i
Forsikringsforeningen:
«Noen tall og tanker knyttet
til ny IPS»**

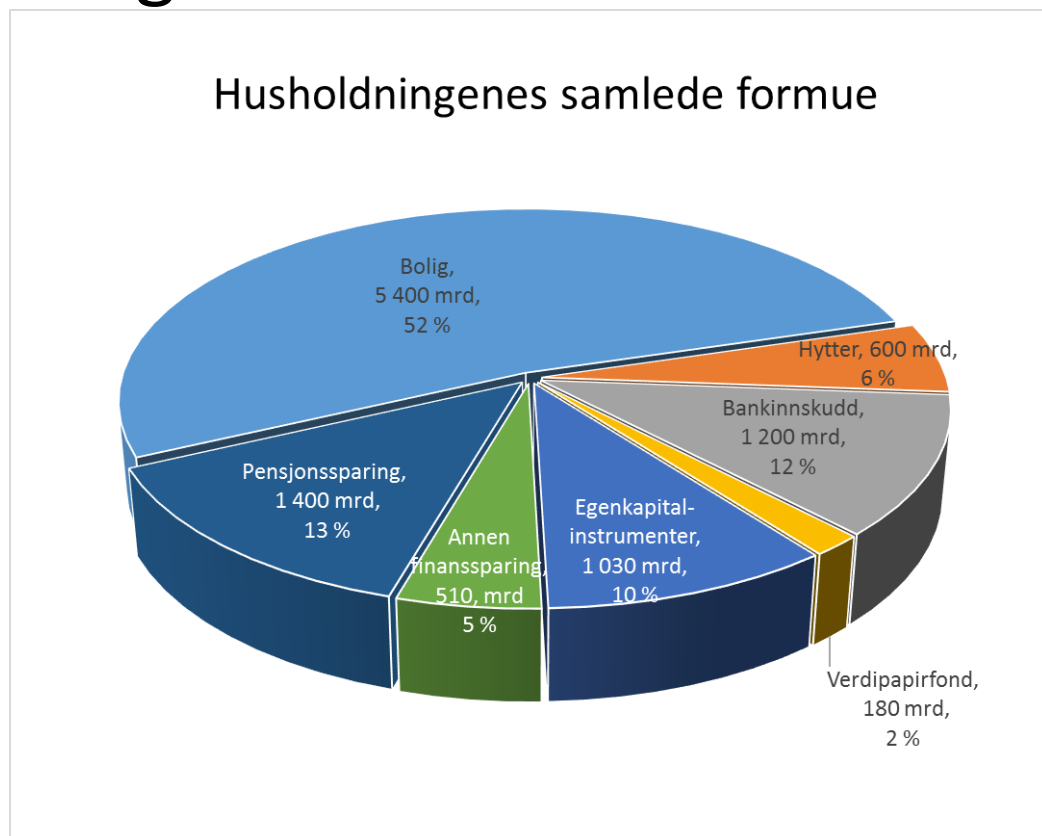
19. september 2017

Adm. direktør Bernt S. Zakariassen
Verdipapirfondenes forening

Utgangspunktet: Vi har over halvparten av formuen vår i bolig

Husholdningenes samlede formue er ca 10 000 mrd. kroner.

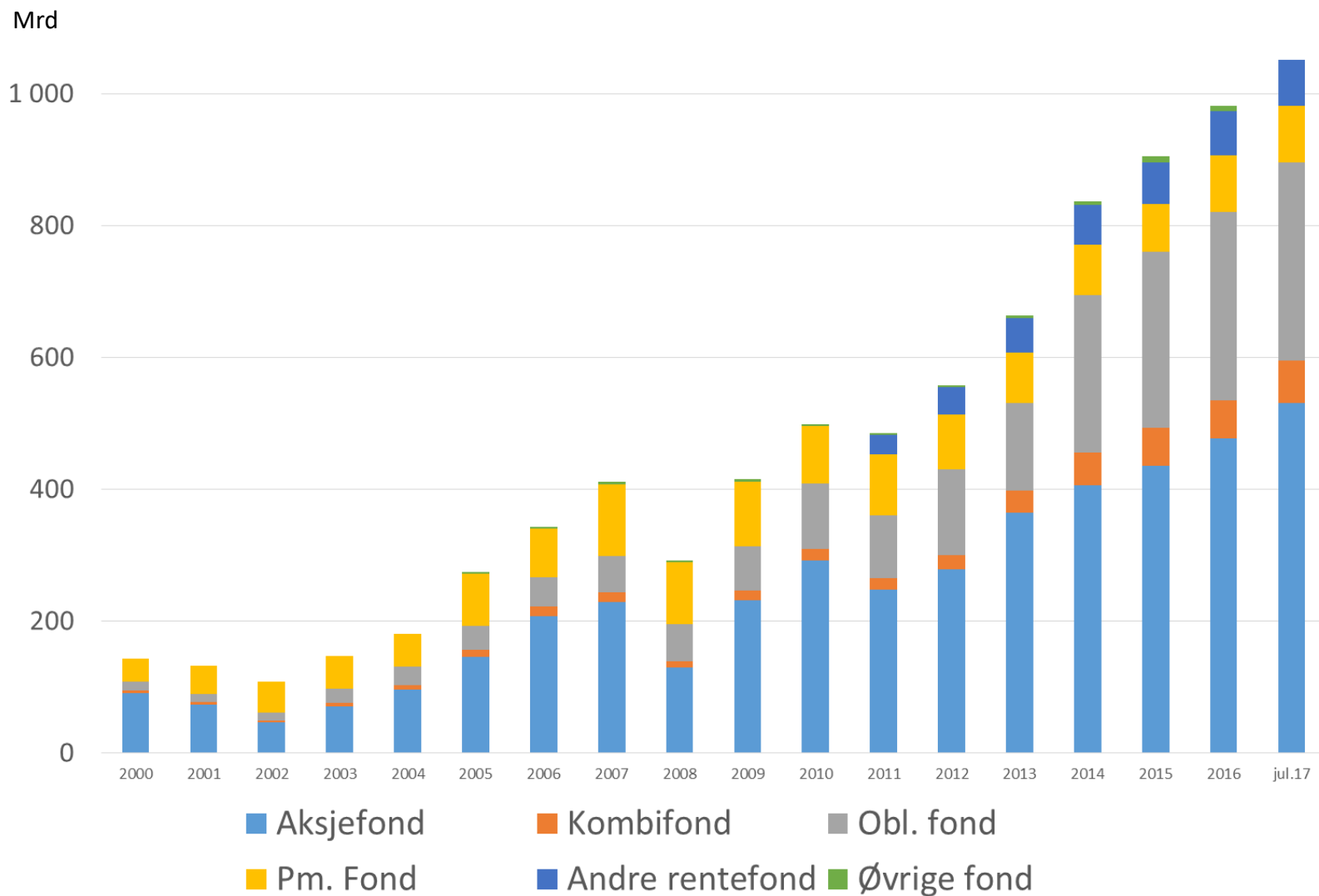
Kun 6 prosent plassert i aksjer og aksjefond.

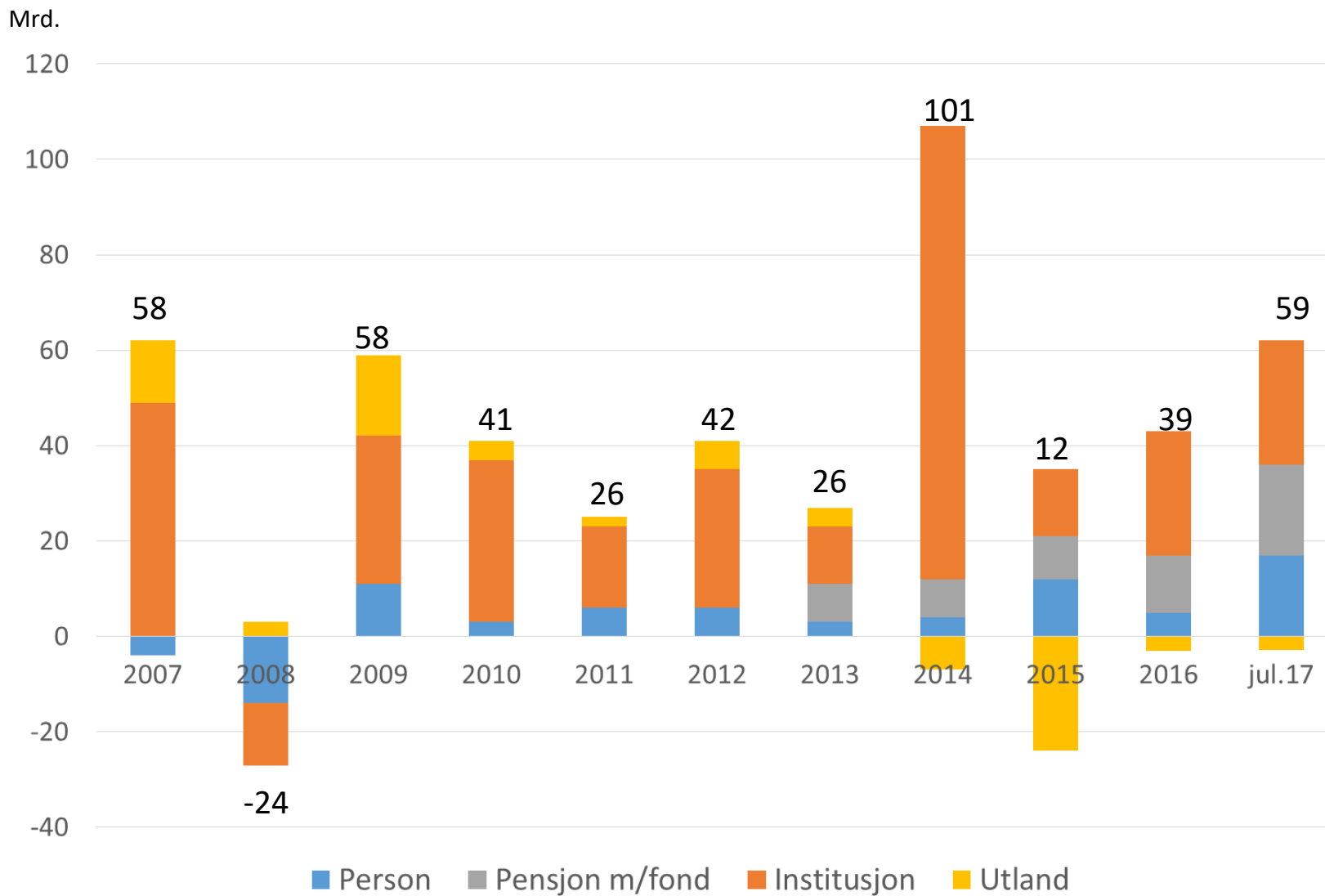
Kilde:

SSB (Finansielle sektorregnskap) og VFF

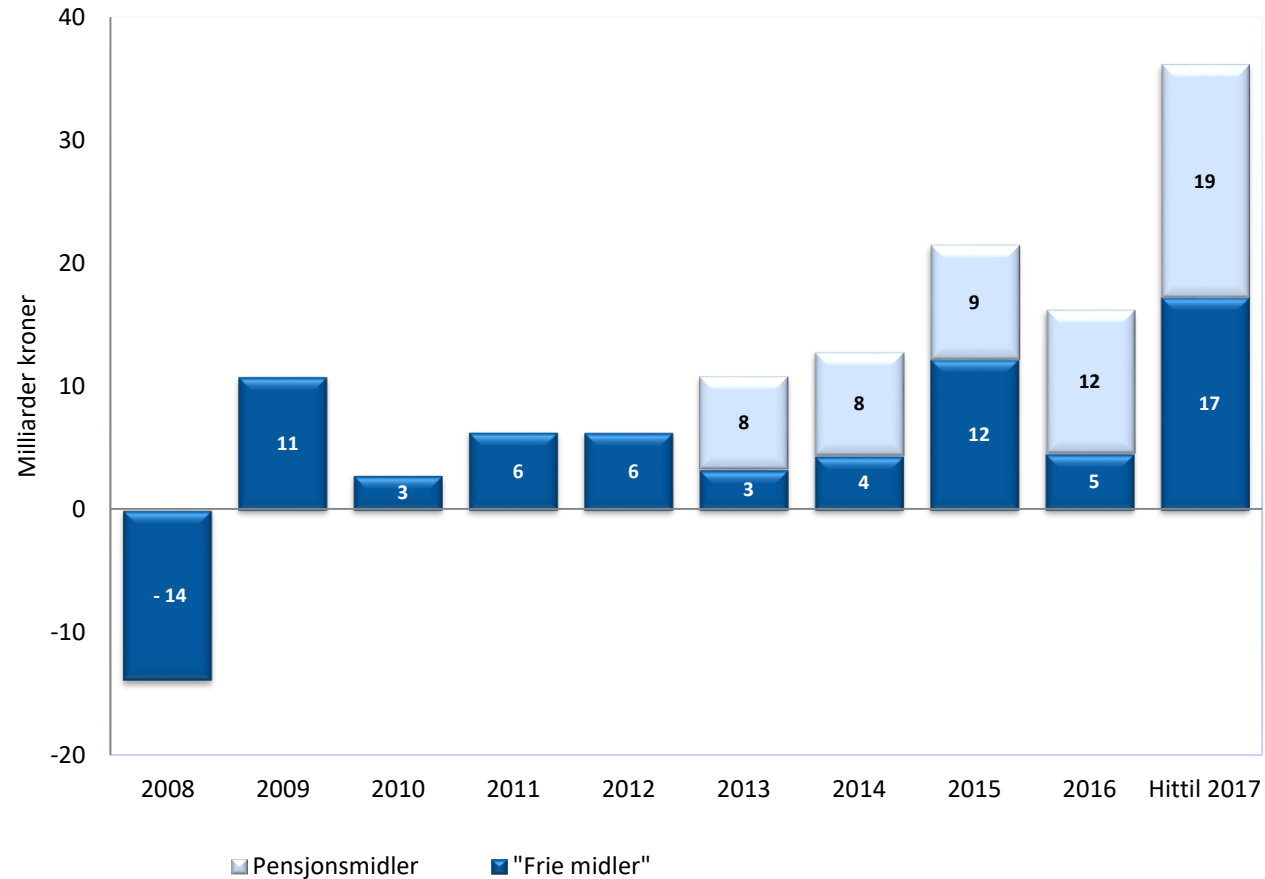
Forvaltningskapitalen i verdipapirfond på 2000-tallet

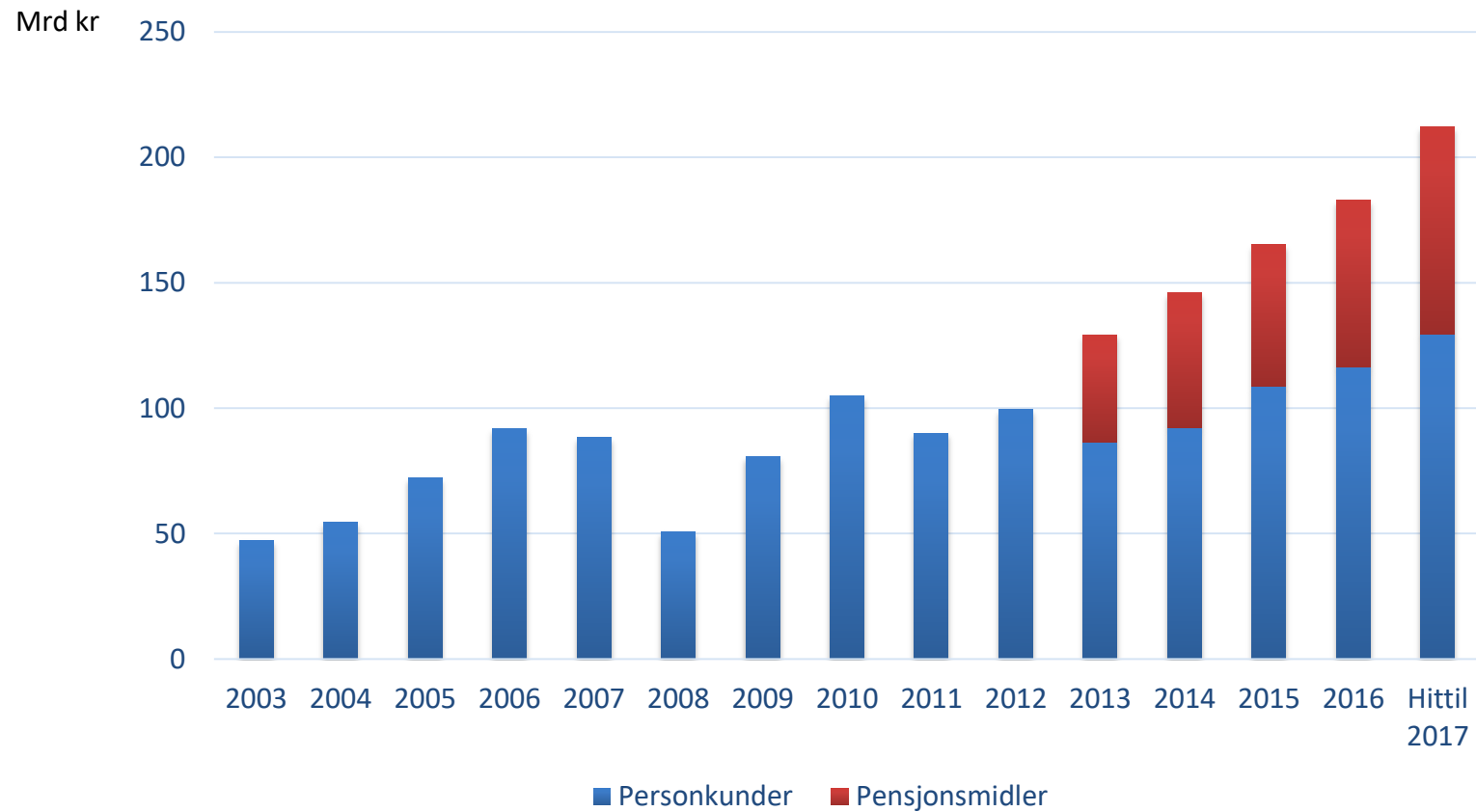
Nettotegningen siste 10 år

Betydelig nettotegning fra norske personkunder

og sterk vekst i forvaltningskapitalen i aksjefond...

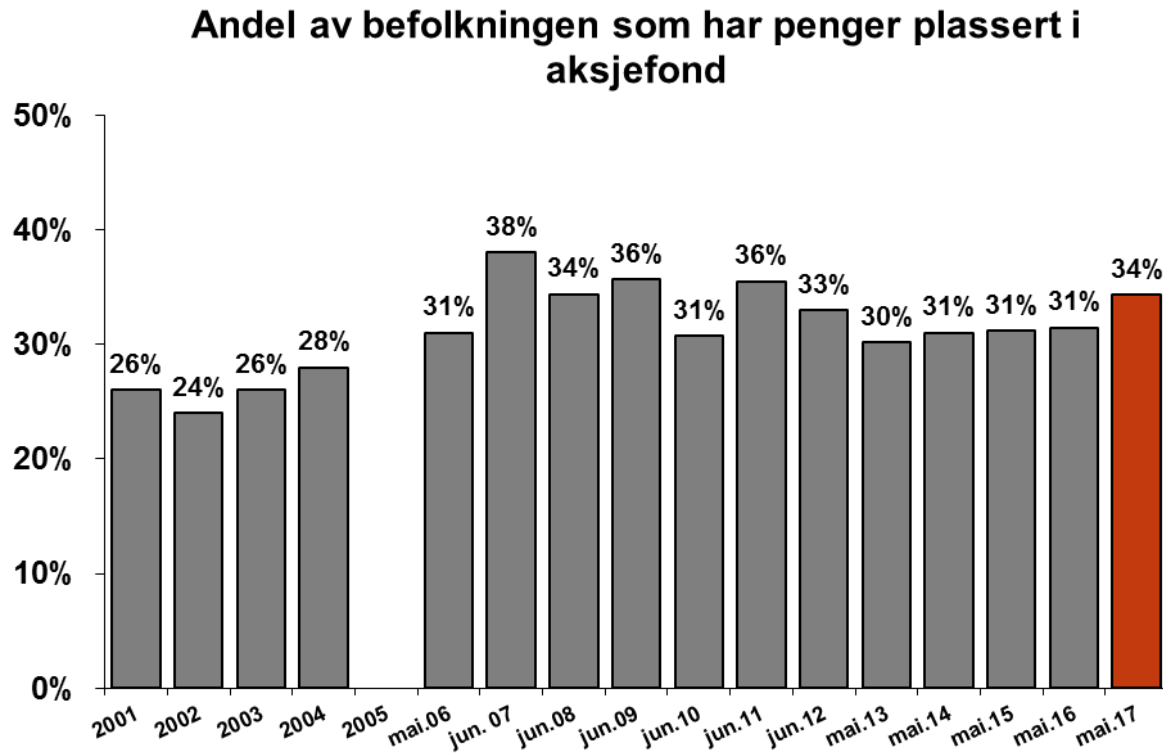

Månedlig sparing = sparing i aksje- og kombifond

- Totalt er det nå etablert over 800 000 spareavtaler – månedlig sparebeløp i snitt 900 kroner
- I fjor ble det opprettet 25 000 nye spareavtaler, 60 000 året før
- Utgjør til sammen en månedlig sparing på ca 720 mill. kroner
- Aldersgruppen 40 -59 står for det største andelen
- Større andel blant menn og de sparer mer enn kvinner

Noen har altså skjønnt det, men ikke alle ...

... men andelen som sparer i fond temmelig stabil

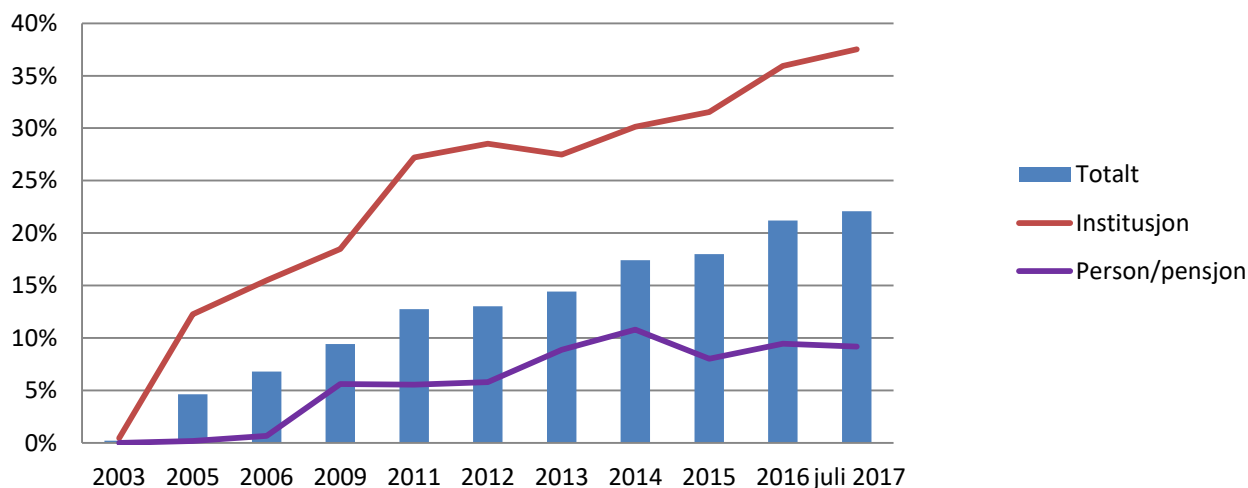

Fra den årlige befolkningsundersøkelsen utført av Opinion på vegne av VFF
(Før 2007 ble undersøkelsen gjennomført pr telefon (omnibus), mens den nå kjøres på webpanel.
Endringen kan ha påvirket tallene.)

Indeksfond i kraftig vekst

Andel av forvaltningskapitalen i aksjefond plassert i indeksfond

Om lag 117 mrd kroner (22 %) er nå plassert i indeksfond, hovedsakelig fra institusjonskunder. Norge blant de land i Europa med høyest andel indeksfond - på linje med USA (når ETF holdes utenom).

Norske fond blant de billigste i Europa

Kun Sveits og Irland som er billigere enn Norge.

Tyder på at konkurransen fungerer...

Aksjefond, årlige kostnader (%)			
		2013	2016
1	Sveits	1,29	0,65
2	Nederland	1,29	0,71
3	Sverige	1,09	0,94
4	Norge	1,11	0,98
5	Irland	1,14	1,01
6	Storbritannia	1,26	1,05
7	Belgia	1,40	1,40
8	Luxembourg	1,58	1,43
9	Danmark	1,47	1,47
10	Tyskland	1,49	1,48
	Snitt alle land	1,43	1,27

Kombinasjonsfond, årlige kostnader (%)			
		2013	2016
1	Sverige	1,14	0,98
2	Nederland	1,27	1,00
3	Norge	1,30	1,09
4	Danmark	1,08	1,10
5	Sveits	1,47	1,23
5	Storbritannia	1,49	1,23
7	Spania	1,14	1,37
8	Finland	1,25	1,39
9	Portugal		1,52
10	Tyskland	1,59	1,55
	Snitt alle land	1,56	1,47

Totale årlige kostnader (%)			
Land		2013	2016
1	Irland	0,78	0,62
1	Sveits	0,79	0,62
3	Norge	0,71	0,65
4	Nederland	1,18	0,75
5	Frankrike	0,86	0,83
6	Sverige	1,03	0,86
7	Portugal		1,00
8	Storbritannia	1,22	1,03
9	Finland	1,10	1,08
10	Østerrike	1,12	1,12
	Snitt alle land	1,09	1,00

Kilde: Morningstar, tall per 1. mai 2016

Pengemarkedsfond, årlige kostnader (%)			
		2013	2016
1	Frankrike	0,17	0,10
2	Irland	0,27	0,13
2	Sveits	0,17	0,13
4	Finland	0,32	0,14
4	Sverige	0,37	0,14
6	Storbritannia	0,23	0,17
7	Norge	0,21	0,20
8	Østerrike	0,20	0,21
9	Luxembourg	0,26	0,22
10	Tyskland	0,51	0,25
	Snitt alle land	0,23	0,15

Kilde: Morningstar, tall per 1. mai 2016

Obligasjonsfond, årlige kostnader (%)			
		2013	2016
1	Norge	0,28	0,26
2	Sveits	0,56	0,28
3	Sverige	0,52	0,41
4	Frankrike	0,64	0,57
4	Nederland	0,84	0,57
6	Liechtenstein		0,58
7	Finland	0,62	0,62
8	Østerrike	0,68	0,68
9	Portugal		0,70
10	Irland	0,87	0,73
	Snitt alle land	0,89	0,74

To store regelverksendringer

- Aksjesparekonto (hovedsakelig en «stollek» for bransjen), vil stimulere til ytterligere konkurranse (men neppe noen «gamechanger»)
- Ny IPS-ordningen (vårens store overraskelse fra Regjeringen – lik skattesats på innskudd og uttak skulle kun «vurderes»)
  - Symmetrisk skattemessig behandling = entydig skattemessig gunstig ordning (ikke lenger frarådningsplikt)
  - Bra at også andre formuesobjekter enn bolig stimuleres skattemessig

Viktig avklaring for forvaltningsselskaper

Finansdepartementet har siden 2006 fortolket innskuddspensjonsloven (og etter hvert også IPS-regelverket) slik at fondsforvaltningsselskap må stå som eier av midlene for å kunne tilby verdipapirfond innenfor ordningen. Umulig å oppfylle.

VFF har hele veien vært sterk kritiske til dette (og fått støtte fra Finanstilsynet).

VFF brakte saken opp på politisk nivå i forbindelse med Revidert (hvor departementet unnlot å nevne at forvaltningsselskap etter loven kan tilby).

Lang historie kort: Finansdepartementet har snudd – klargjort i høringsnotatet at forvaltningsselskapene ikke må stå som eier, kan tilby fond «på vanlig måte». Gjelder både IPS og innskuddspensjon.

Ny IPS – ekstremliberalt regelverk?

Også verdipapirforetak vil kunne tilby IPS - ingen krav til diversifisering:

- Kan plassere i ethvert finansielt instrument (også derivater)
- I prinsippet kan hele pensjonssparingen kunne bli plassert i aksjer fra én utsteder (jf. Enron)
- Tilbyder pålagt å informere/rådgi, men den enkelte bestemmer selv
- Risiko for at det kan oppstå «skandaler» – kan gi politiske «overreaksjoner»

Hva vil ny IPS-ordning bety?

Enkelt regnestykke:

Mange har behov for å spare mer til egen pensjon

+

Innføring av en entydig skattemessig gunstig pensjonsordning

=

Økt sparing til egen pensjon

- Hvor stor økningen blir og hvor stor andel som vil finne veien til verdipapirfond, er vanskelig å tallfeste – men kan bli betydelig
- Ved siden av innskuddspensjon (i arbeidsforhold) forventes den nye IPS-ordningen å bli en viktig vekstdriver i norsk kapitalforvaltningsbransje

Men først og fremst bra for den enkelte sparer (endelig et incentiv til ikke bare investere i bolig...)